

ODTWARZANIE ZNAKU PRZY POMOCY LASSO, THRESHOLDED LASSO I THRESHOLDED BASIS PURSUIT

ANNA KOPSZAK

1. WSTĘP

W praktycznej statystyce nierzadko zdarza się, że liczba parametrów p jest większa od liczby obserwacji n . Typowych przykładów takiego zjawiska dostarczają badania genetyczne, w których często zbiór danych opisuje poziomy ekspresji tysięcy genów dla zaledwie kilku obserwacji, i które najczęściej służą do znalezienia genów odpowiedzialnych za konkretne medyczne cechy. Kolejnym przykładem jest problem odtworzenia punktów nieciągłości dla kawałkami ciągłej funkcji f w sytuacji, gdy obserwacja zawiera zakłócenia. Można ten problem opisać wzorem $y = X\beta_0 + \epsilon$, w którym niezerowy współczynnik przy β_0 odpowiada punktowi nieciągłości funkcji f . W obu tych przykładach dążymy do tego, by poprawnie odtworzyć nośnik β_0 .

Badając wielowymiarowy model liniowy

$$y = X\beta_0 + \epsilon,$$

gdzie X jest macierzą rozmiaru $n \times p$ oraz $\epsilon \sim N(0, \sigma^2 I_n)$ jest elementem zakłócającym, powinniśmy poczynić pewne dodatkowe założenia, aby estymacja parametrów była możliwa. O macierzy X zakładamy, że jest pełnego rzędu n . Dodatkowo zakładamy że wektor współczynników $\beta_0 \in \mathbb{R}^p$ jest rzadki (innymi słowy zakładamy, że większość jego elementów jest równa 0). W modelu regresji, gdzie każda kolumna $X_j \in \mathbb{R}^n$ macierzy X odpowiada potencjalnemu predyktorowi, zaś y jest zmienną zależną, rzadkość oznacza, że tylko niewielka część spośród predyktorów jest istotna dla predykcji y .

Rozważmy wielowymiarowy model liniowy

$$Y = X\beta + \epsilon,$$

gdzie $X = (X_1 | \dots | X_p)$ jest macierzą planu rozmiaru $n \times p$, $n \leq p$, a ϵ jest nieznanym wektorem współczynników regresji. Wektor znaku β to $S(\beta) = (S(\beta_1), \dots, S(\beta_p)) \in \{-1, 0, 1\}^p$, gdzie dla $x \in \mathbb{R}$ mamy $S(x) = \mathbf{1}_{x>0} - \mathbf{1}_{x<0}$. Naszym głównym celem jest odtworzenie $S(\beta)$. Jest to problem nieco ogólniejszy niż odtworzenie wyłącznie nośnika $\text{supp}(\beta)$. Znak β możemy estymować przy pomocy znaku dobrze znanego estymatora LASSO.

$$\hat{\beta}^L := \operatorname{argmin}_{b \in \mathbb{R}} \sum_{i=1}^p |b_i|$$

- (1) Znak $\beta^{(r)}$ jest niezmienny, to znaczy istnieje wektor znaku $s^0 \in \{-1, 0, 1\}^p$, taki że dla każdego $r \in \mathbb{N}$ zachodzi $S(\beta^{(r)}) = s_0$.
- (2) Zachodzi następująca równość $\lim_{r \rightarrow +\infty} \min\{|\beta_i^{(r)}| : i \in \text{supp}(s_0)\} = +\infty$.

(3) Istnieje $q > 0$, takie że $\forall r \in \mathbb{N}$, $\frac{\min\{|\beta_i^{(r)}| : i \in \text{supp}(s_0)\}}{\|\beta^{(r)}\|_\infty} \geq q$.

2. ODTWARZANIE ZNAKU PRZY POMOCY ESTYMATORA LASSO

Definicja 1. Dla ustalonego $b \in \mathbb{R}^p$ określmy $I := \{i \in 1, \dots, p \mid b_i \neq 0\}$ oraz niech X_I i $X_{\bar{I}}$ będą macierzami o kolumnach $(X_i)_{i \in I}$ i $(X_i)_{i \notin I}$, odpowiednio. Wektor b spełnia *warunek niereprezentowalności (IC)*, jeżeli $\ker(X_I) = 0$ oraz $\|X_{\bar{I}}' X_I (X_I' X_I)^{-1} S(b_I)\|_\infty \leq 1$.

Uwaga. IC jest warunkiem koniecznym, aby prawdopodobieństwo odtworzenia $S(\beta)$ było duże.

Definicja 2. Wektor $b \in \mathbb{R}^p$ jest identyfikowalny względem normy L_1 , jeżeli zachodzi implikacja

$$(X\gamma = Xb \wedge \gamma \neq b) \Rightarrow (\|\gamma\|_1 > \|b\|_1).$$

Poniższe twierdzenie pozwala określić górną granicę prawdopodobieństwa odtworzenia $S(\beta)$ przy pomocy estymatora LASSO przy założeniu, że zachodzi IC.

Twierdzenie 1. Niech $I := \text{supp}(\beta)$ oraz X_I i $X_{\bar{I}}$ będą macierzami o kolumnach $(X_i)_{i \in I}$ i $(X_i)_{i \notin I}$, odpowiednio. Załóżmy, że $\ker(X_I) = 0$ i określmy

$$\zeta_{X,\lambda,S(\beta)} := X_{\bar{I}}' X_I (X_I' X_I)^{-1} S(b_I) + \frac{1}{\lambda} X_{\bar{I}}' (Id - X_I (X_I' X_I)^{-1} X_I') \epsilon.$$

Prawdziwe jest następujące ograniczenie górne prawdopodobieństwa odtworzenia znaku

$$\mathbb{P}(S(\hat{\beta}_L(\lambda)) = S(\beta)) \leq \mathbb{P}(\|\zeta_{X,\lambda,S(\beta)}\|_\infty \leq 1).$$

Ponadto, niech (β^r) oznacza wektor z $\mathbb{R}^p$ spełniający założenie (1). Jeżeli s^0 jest identyfikowalny (ang. identifiable) względem normy L_1 , to otrzymujemy następujące asymptotyczne oszacowania

$$\limsup_{r \rightarrow +\infty} \mathbb{P}(S(\hat{\beta}^L(\lambda, r)) = s^0) \leq \mathbb{P}(\|\zeta_{X,\lambda,s^0}\|_\infty \leq 1)$$

oraz

$$\limsup_{r \rightarrow +\infty} \mathbb{P}(S(\hat{\beta}^L(\lambda, r)) = s^0) \geq \mathbb{P}(\|\zeta_{X,\lambda,s^0}\|_\infty < 1).$$

Niech $\mathbb{P}(\|\zeta_{X,\lambda,s^0}\|_\infty < 1) = \gamma$ i $\mathbb{P}(\|\zeta_{X,\lambda,s^0}\|_\infty \leq 1) = \bar{\gamma}$. Znak niezerowych elementów $\beta^{(r)}$ jest dobrze odtworzony z prawdopodobieństwem zbiegającym do 1 i błąd pierwszego rodzaju (FWER) jest kontrolowany na poziomie $1 - \gamma$. Mianowicie zachodzą oszacowania

$$\limsup_{r \rightarrow +\infty} \mathbb{P}(\forall i \in I \ S(\hat{\beta}_i^L(\lambda, r)) = s_i^0) = 1,$$

$$\limsup_{r \rightarrow +\infty} \mathbb{P}(\exists i \notin I \ S(\hat{\beta}_i^L(\lambda, r)) \neq 0) \leq 1 - \gamma,$$

$$\limsup_{r \rightarrow +\infty} \mathbb{P}(\exists i \notin I \ S(\hat{\beta}_i^L(\lambda, r)) \neq 0) \geq 1 - \gamma.$$

Jeśli β nie spełnia IC, to estymator znaku LASSO (ang. LASSO sign estimator) $S(\hat{\beta}^L(\lambda))$ nie może odtworzyć $S(\beta)$ z dużym prawdopodobieństwem. Poniższe twierdzenie pokazuje, że LASSO po dodaniu odpowiedniego progu (ang. threshold) może odtworzyć $S(\beta)$, jeżeli tylko niezerowe elementy β są odpowiednio duże oraz zachodzi IC.

Twierdzenie 2. *Niech X będzie macierzą w pozycji ogólnej (ang. general position), taką że $\text{rank}(X) = n$ i niech $\hat{\beta}$ będzie estymatorem LASSO albo BPDN z ustaloną wartością $\lambda > 0$ lub z ustalonym parametrem regularyzacji $R \geq 0$. Jeżeli $S(\beta)$ jest identyfikowalny względem normy L_1 , to estymator znaku otrzymany dzięki thresholded LASSO albo thresholded BPDN nie może odtworzyć $S(\beta)$. Dla każdego $\epsilon \in \mathbb{R}^n$ albo niektóre ujemne współrzędne β nie są poprawnie estymowane jako ujemne przez $\hat{\beta}(\epsilon)$, albo niektóre dodatnie współrzędne β nie są poprawnie estymowane jako dodatnie przez $\hat{\beta}(\epsilon)$.*

Ponadto, zachodzi następujący asymptotyczny warunek. Niech $\beta^{(r)}$ będzie wektorem w $\mathbb{R}^p$ spełniającym założenie (1). Jeżeli s^0 jest identyfikowalny względem normy L_1 dla każdego ustalonego $\epsilon \in \mathbb{R}^n$ i wystarczająco dużego $r > r_0(\epsilon)$, to estymator $\hat{\beta}(\epsilon, r)$ oddziela ujemne współrzędne $\beta^{(r)}$ od dodatnich współrzędnych $\beta^{(r)}$.

Twierdzenie 2 potwierdza, że nie możemy odtworzyć $S(\beta)$ z estymatorem znaku otrzymanym dzięki LASSO albo BPDN, kiedy wektor β nie jest identyfikowalny względem L_1 . Jeśli wektor β jest identyfikowalny względem normy L_1 , to Twierdzenie 2 sugeruje, że $S(\beta)$ może być odtworzone poprzez uzyskanie estymatorów znaku przy pomocy thresholded LASSO albo thresholded BPDN.

3. PORÓWNANIE ESTYMATORÓW ZNAKU

Twierdzenie 2 mówi, że estymatory znaku dostarczone przez LASSO albo thresholded BPDN pozwalają odtworzyć $S(\beta)$ pod warunkiem, że jest spełniony IC. Innym sposobem, aby odtworzyć $S(\beta)$, jest estymator znaku otrzymamy przy pomocy adaptive LASSO [3]. Jeżeli wagi dla adaptive LASSO opierają się na estymatorze dostatecznym β , to możemy otrzymać spójny estymator przy założeniach słabszych niż IC.

Układ 1. Niech X będzie macierzą $n \times p$, taką że $n = 100$, $p = 300$, której elementy są generowane przez niezależne obserwacje ze standardowego rozkładu normalnego $N(0, 1)$. Rozkład wektorów znaku jest jednostajny na $\{u \in \{-1, 0, 1\}^p : \#(\text{supp}(u)) = k\}$.

Układ 2. Niech X będzie macierzą $n \times p$, taką że $n = 100$, $p = 300$, której elementy są generowane przez niezależne obserwacje z wielowymiarowego rozkładu normalnego $N(0, \Gamma)$, gdzie $\Gamma_{i,i} = 1$ dla $i \in \{1, \dots, p\}$ oraz $\Gamma_{i,j} = 0.9$ dla $i \neq j$. Rozkład wektorów znaku jest jednostajny na $\{u \in \{-1, 0, 1\}^p : \#(\text{supp}(u)) = k\}$.

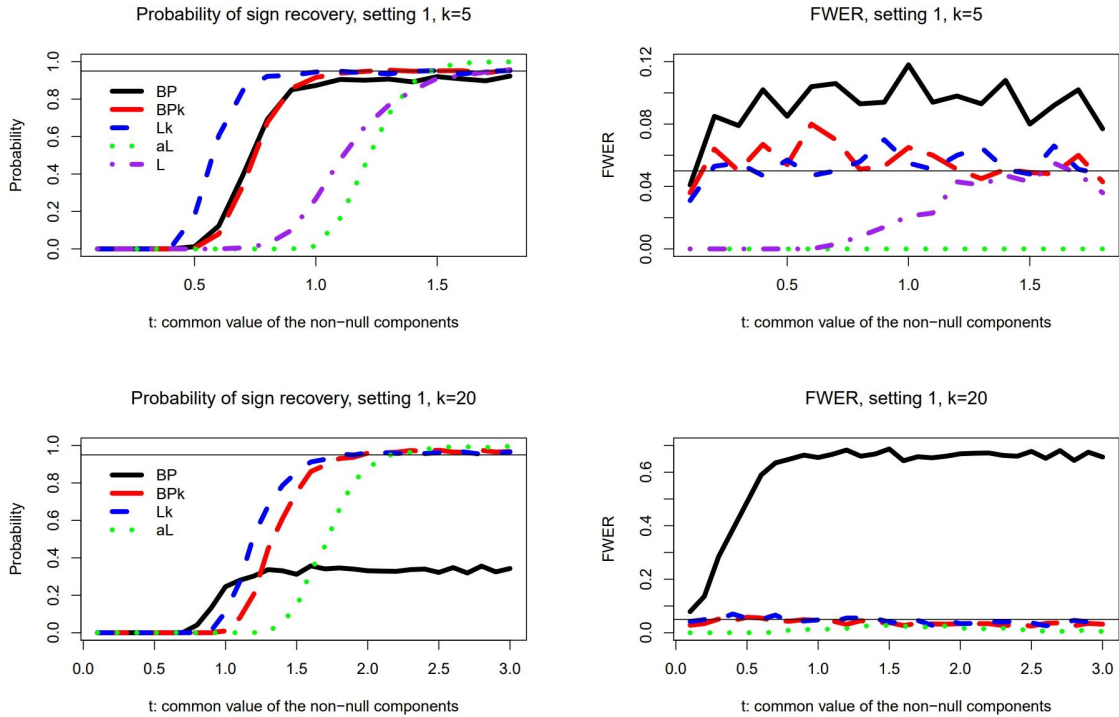
Układ 3. Układ 3 różni się od Układu 2 tylko tym, że rozkład wektorów znaku jest jednostajny na $\{u \in \{0, 1\}^p : \#(\text{supp}(u)) = k\}$.

Niedawno opracowana metoda knockoff [2] pozwala kontrolować False Discovery Rate. Osiągamy to dzięki dodaniu do macierzy planu dodatkowych zmiennych. W tym zestawieniu korzystamy z knockoffów przedstawionych w [2], żeby przybliżyć wartość progu, który pozwala kontrolować FWER na ustalonym poziomie. To podejście sprawdza się, kiedy X jest macierzą Gaussowską z rozkładem niezmiennym ze względu na permutacje kolumn.

Poniżej będziemy stosować następującą notację

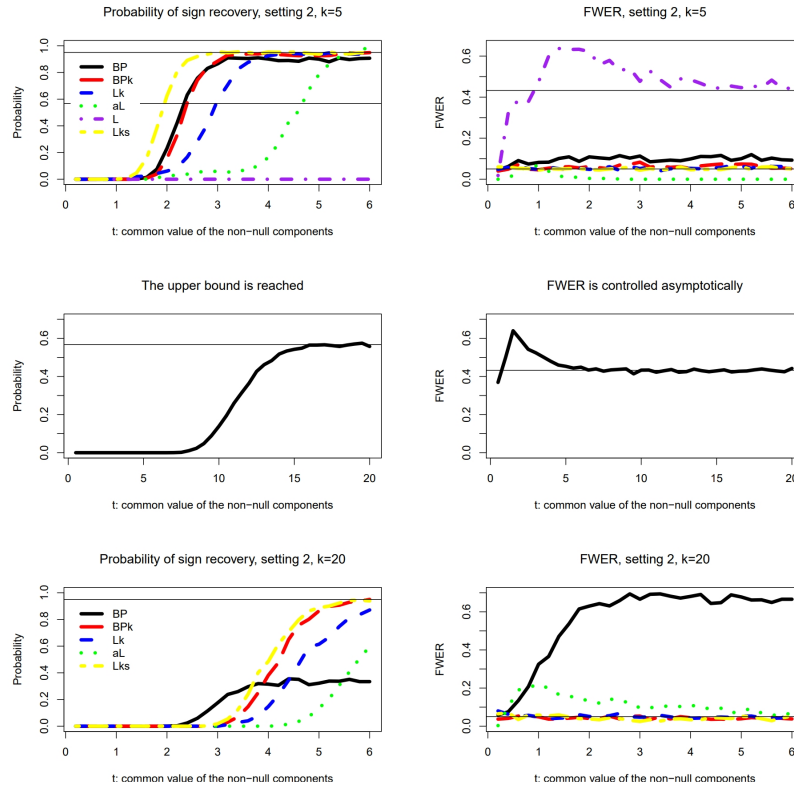
- **L** - estymator LASSO,
- **aL** - estymator adaptive LASSO,
- **BP** - estymator thresholded Basis Pursuit,
- **BPk** - estymator thresholded Basis Pursuit; próg ustalamy dzięki metodzie knockoff,
- **Lk** - estymator thresholded LASSO; $\lambda = \lambda_{AMP}$ ustalamy dzięki metodzie knockoff,
- **Lks** - estymator thresholded LASSO; $\lambda = 0.5\lambda_{AMP}$ ustalamy dzięki metodzie knockoff.

Poniższe wykresy opisują FWER i prawdopodobieństwo odtworzenia $S(\beta)$ dla każdego z estymatorów znaku, kiedy X jest macierzą planu jak w Układzie 1. Wykresy po lewej stronie pokazują prawdopodobieństwo odtworzenia $S(\beta)$ w postaci funkcji zmiennej t , gdzie t jest wartością bezwzględną niezerowych elementów β . Wykresy po prawej stronie ilustrują FWER jako funkcję t . Estymatorem, który odtwarza $S(\beta)$ z największym prawdopodobieństwem, jest thresholded LASSO. Wszystkie estymatory znaku odtwarzają prawidłowo $S(\beta)$ z prawdopodobieństwem bliskim 0.95, kiedy t jest duże.

Poniższe wykresy opisują FWER i prawdopodobieństwo odtworzenia $S(\beta)$ dla każdego z estymatorów znaku, kiedy X jest macierzą planu jak w Układzie 2. Wykresy po lewej stronie pokazują prawdopodobieństwo odtworzenia $S(\beta)$ w postaci funkcji zmiennej t , gdzie t jest wartością bezwzględną niezerowych elementów β . Wykresy po prawej stronie ilustrują FWER jako funkcję t . Poziome linie $y = 0.55$ i $y = 0.45$ reprezentują odpowiednio średnią wartość ograniczenia górnego prawdopodobieństwa odtworzenia znaku i FWER odpowiadające LASSO.

Możemy zauważyć, że ograniczenie górne jest osiągnięte i FWER jest kontrolowane, kiedy t jest bardzo duże, tak jak pokazują wykresy na środku. Estymatory znaku (poza estymatorem LASSO) odtwarzają $S(\beta)$ z prawdopodobieństwem bliskim 0.95, kiedy t jest duże.

LITERATURA

- [1] Patrick J. C. Tardivel i Małgorzata Bogdan, *On the sign recovery by LASSO, thresholded LASSO and thresholded Basis Pursuit Denoising*.
- [2] R. F. Barber i E. J. Candès, *Controlling the false discovery rate via knockoffs*.
- [3] Hui Zou, *The adaptive lasso and its oracle properties*.